

U s n e s e n í

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Heleny Liškové a soudců JUDr. Hany Čvančarové a JUDr. Ivana Kratochvíla v právní věci žalobkyně: **HZ Brno spol. s r.o.**, IČ: 469 64 720, se sídlem Brno, Nové Sady 27, zastoupené Mgr. Martou Havlovou, advokátkou se sídlem Ivančice, Tyršova 21, proti žalovanému: **XXX-xxx, spol. s r.o.**, IČ: xxx, se sídlem xxx, zastoupený JUDr. Vencislavem Sabotinovem, advokátem, na sídle společnosti advokátní kanceláře Sabotinov & Sabotinova, s.r.o., se sídlem Mrázova 9, 412 01 Litoměřice, IČ: 287 42 826, o zaplacení **73.400,- Kč s příslušenstvím**, k odvolání žalobkyně i žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 19. května 2016, č.j. 5C 239/2015-82,

t a k t o :

Rozsudek soudu I. stupně se **z r u š u j e** a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í

Dne 29.9.2014 došla soudu I. stupně žaloba, podle které se žalobce jako právnická osoba, jež prováděla na základě ústní dohody uzavřené se žalovaným pro něho v době od 5.5.2010 do 31.10.2011 vedení účetní, personální a mzdové evidence domáhal zaplacení ceny těchto prací. Žalobce poukázal na přílohu žaloby, kde je uveden roční rozsah prováděných prací pro společnost XXX-xxx, s.r.o. na roky 2010 a 2011. Žalovanou částku 73.400,- Kč odůvodnil jako cenu obvyklou dle cen těchto služeb na trhu. Uvedl, že za žalobkyni prováděla tyto operace paní M. V.. Žalovaný zasílal podklady buď emailem nebo doporučenou poštou a pracovnice žalobce každý měsíc zpracovávala podklady, když vytiskla, založila do svých mzdových písemností a mailem odeslala paní V. Ch., xxx. Kromě kompletního účetnictví zpracovávala žalobkyně pro žalovaného rovněž přiznání k dani z příjmu právnických osob. Dne 26.4.2012 žalobkyně vyzvala žalovaného k uhrazení dluhu a na tuto výzvu žalovaný nereagoval. Žalobkyně proto požadovala zaplacení žalované částky včetně úroků z prodlení, a to od 9.5.2012 do zaplacení. Žalovaná se zásadně bránila tvrzením v žalobě tak, že vedení účetnictví pro ni zpracovávala jiná firma, se žalobkyní žádná smlouva uzavřena nebyla. Žalobkyně se nikdy na žalovanou neobrátila, nikdy na ni nevystavila jedinou fakturu. Žalovaná rovněž uplatnila námitku promlčení pro případ, že by soud shledal nárok

důvodným, a to za dobu 5.5.2010, když žaloba byla podána 30.9.2014. Navíc uvedla, že v době, o níž se má jednat, měla žalovaná strana jediného zaměstnance. Soud I. stupně po provedení důkazů, které popsal v odůvodnění svého rozhodnutí, vzal za prokázané, že paní M. V. pro žalovanou firmu zpracovávala mzdy a kompletní účetnictví od května 2010 do 31.10.2011. Datum 5.5.2010 je zároveň datem vzniku firmy žalované a od této doby byly M. V. zasílány doklady panem V. (xxx). Takto zpracovávala zaměstnankyně žalobkyně i silniční daň, daň z příjmu právnických osob a výkazy pro finanční úřad. Prováděla odvody na sociální a zdravotní pojištění a evidenci personalistiky. Tato svědkyně vyslechnuta při jednání neměla žádnou smlouvu se žalovanou společností, bylo jí pouze sděleno, co má dělat a úkoly jí zadával pan D., který byl xxx. Svědkyně zpracovaná data ukončila a posílala paní Ch. a na PSSZ. Korespondenci vedla emailem. Zpracované listiny dávala do šanonu, ale v současné době k datu výsledku tyto listiny k dispozici nejsou, protože si je odnesl pan D., který je zřejmě předal firmě žalované. Svědkyně rovněž uvedla, že v roce 2010 měla žalovaná dva pracovníky na dohody o provedení práce, od 1.1.2011 nastoupila do hlavního pracovního poměru paní Ch. a potom žalovaná nabírala každý měsíc na dohody o provedení práce různý počet lidí, někdy jich tam bylo až 34. Soud I. stupně rovněž vyslechl jako svědka Ing. V. D., který nejprve byl xxx, potom byl xxx xxx. Výslovně uvedl, že žádný smluvní vztah mezi oběma firmami nebyl, smlouva mezi nimi uzavřena nebyla. V roce 2010 neměla žalovaná firma žádné zaměstnance, ani nedělala v podstatě žádnou činnost, celkem bylo v účetnictví asi 56 faktur. Obrat nastal až v roce 2012. Uvedl, že paní V. mu občas vypomohla, poslala jednou, dvakrát nebo třikrát nějaký výkaz na zdravotní pojišťovnu za paní Ch., vyřizovala nebo předávala informace nebo různé vzkazy nebo sem tam něco drobného zařídila. Pan V., uvedl, byla zaměstnancem žalobkyně, a protože se znali 15 nebo 20 let, prováděla pro svědka nějaké bagatelní činnosti. Svědek ale žádnou smlouvu s paní V. uzavřenou neměl. Soud se dále zabýval fakturami jiných společností, se kterými žalobkyně zřejmě nějakým způsobem obchodovala a z citovaných rozhodnutí a spisů na č.l. 5 rozhodnutí zjistil, že mezi žalobkyní a Ing. D. probíhal spor o ochranu dobré pověsti právnické osoby, kdy Ing. D. podal jako jednatel firmy AxxxO xxx, spol.s r.o. v likvidaci návrh na zahájení insolvenčního řízení žalobkyně, probíhal i spor pracovně právní a je nedořešené trestní stíhání Ing. D. ve vztahu k jeho činnosti ve firmě žalobkyně.

Soud I. stupně v rámci právního posouzení řešeného vztahu poukázal na ust. § 536 obch.zák. a dospěl k závěru, že mezi smluvními stranami nebyla uzavřena smlouva, a to ani ústní formou, neboť nebyly prokázány základní náležitosti smlouvy o dílo. Na druhé straně dospěl k závěru, pokud se týká skutku, že žalobkyně pro žalovanou určité dílo provedla a vzal za prokázané, že paní M. V. pro žalovanou vedla účetní, personální a mzdovou evidenci v období od května 2010 do října 2011. Práce provedla řádně ze strany žalované a ani ona, ani žalovaná firma za práci žádnou odměnu neobdržela a žaloba je proto částečně důvodná. Soud poté posuzoval v souladu s ust. § 1 odst. 2 obch.zák. vztah účastníků dle ust. § 451 a násl. obč.zák. platného do 31.12.2013. Dále se zabýval promlčením s odkazem na § 387 odst. 1,2 obč.zák. a § 388 odst. 1 obč.zák. a dovodil, že s ohledem na to, že žaloba byla podána dne 30.9.2014, odměna za dílo, které žalobkyně pro žalovanou vykonala před tímto datem (květen 2010 – 29.9.2010) je promlčená a soud jí proto s ohledem na námitku promlčení nemůže žalobkyni přiznat. K nároku za odměny za dílo, které dosud promlčeno není, soud vyšel při ocenění díla za smlouvy o vedení účetnictví, kterou uzavřela společnost DxxxE, s.r.o. a XXX-Xxx, s.r.o. a jejího dodatku a z cen tam uvedených. U daňového přiznání daně z příjmu právnické osoby za rok 2010 soud vycházel z ceny 2.000,- Kč za rok, u účetní uzávěrky k 31.12.2010 2.000,- Kč za rok, u daně z přidané hodnoty 4.000,- Kč, u silniční daně 4.000,- Kč za rok. Ostatní účetní úkony, výkazy faktur vydaných a zaslaných, salda k odsouhlasení, předvahy poradenství celkem 4.900,- Kč, celkem za tyto účetní úkony 16.900,- Kč. Dále jí přiznal vedení účetnictví a mzdové agendy podle

smluv s jinými subjekty volnou úvahou částku 21.900,- Kč. Úrok z prodlení odůvodnil soud tak, že se žalovaná ocitla v prodlení ve smyslu §§ 365 a 369 odst. 1 obch.zák. splněním peněžitého závazku, vznikla jí tak povinnost platit z nezaplacené částky úroky z prodlení a protože nebyla uzavřena smlouva, úroky se řídí předpisy občanského práva, konkrétně nařízením vlády č. 33/2010 Sb. Výrok III. rozsudku o tom, že se žalované nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení, odůvodnil soud I. stupně použitím ust. § 150 o.s.ř., a to okolnostmi případu, když žalovaná byla ve věci úspěšná z větší části než žalobkyně, musela si být vědoma, že pro ni pracovnice žalobkyně vykonávala účetní a další práce a za tyto práce ničeho nezaplatila.

Proti tomuto rozsudku podali odvolání oba účastníci.

Žalobkyně namítala ve svém včasném odvolání, pokud se týká jí napadených výroků II. a III., že soud neúplně zjistil skutkový stav věci, neboť neprovedl navržené důkazy. Žalobkyně navrhovala, a to již v podané žalobě, jako důkaz znalecký posudek o určení ceny za provedené účetní práce a na tomto návrhu trvala i na posledním jednání dne 9.5.2016. Soud návrh žalobkyně odmítl, aniž by se v odůvodnění rozsudku s tímto vypořádal. Znalecký posudek měl přitom objasnit a prokázat výši obvyklé ceny za vedení účetnictví. Soud zcela v rozporu s ustálenou judikaturou vycházel z ceny prací dohodnutých ve smlouvě uzavřené mezi společnostmi xxx –Xxx, s.r.o. a společností DxxxE, s.r.o., a to přesto, že v řízení bylo zjištěno, že společnost DxxxE,s.r.o. účetnictví pro žalovanou v předmětné době nevedla. Navíc DxxxE, s.r.o. neměla v předmětné době ani živnostenské oprávnění k vedení účetnictví. Navíc jednatel a společník společnosti DxxxE, s.r.o., kterým je xxx xxx, vedl se žalobkyní celou řadu sporů a Krajský soud v Brně v řízení o ochraně dobré pověsti právnické osoby shledal u něj absenci dobrých mravů v jeho postoji k žalobkyni. Žalobkyně ještě před jeho výsledkem upozornila, že Ing. D. úmyslně poškozuje žalobkyni a že vzhledem k obtěžujícímu jednání Ing. D. vůči žalobkyni - stížnosti na komoru auditorů, opakované insolvenční návrhy žaloby, byla nucena žalobkyně podat vůči němu žalobu na ochranu dobré pověsti právnické osoby. Tomuto byla Krajským soudem v Brně pod č.j. 25Cm 11/2012 ze dne 9.9.2013 uložena povinnost zaplatit přiměřené zadostiučinění ve výši 30.000,- Kč. Žalobkyně prokazovala nevěrohodnost tohoto svědka již podáním ze dne 12.2.2016 a upozornila, že tento jako xxx xxx společnosti DxxxE, s.r.o. tato společnost neměla zapsanou vázanou živnost, činnost účetních poradců, vedení účetnictví a vedení daňové evidence. Toto získala až k datu 26.12.2015. Žalobkyně vedla naopak účetní, mzdovou a personální evidenci i pro xxx xxx společnost XXX-Xxx, s.r.o., xxx, xxx, IČ: xxx v době od 1.10.2008 do 31.10.2011. I vůči této společnosti se domáhá svého nároku ve výši 540.600,- Kč soudní cestou, kdy žaloba je vedena u Městského soudu v Praze se sídlem Slezská 9, pod sp.zn. 79Cm 193/2012.

Presvědčení žalované o tom, že neexistují žádné výstupy z vedení účetnictví, tato nabyla zřejmě proto, že žalobkyně po odvolání žalovaného z funkce xxx zjistila, že všechna účetní data ve vztahu k žalované i společnosti XXX-Xxx, s.r.o. byla z jejího systému vymazána. Žalobkyně však zajistila zálohovaná data uložená na lokálních počítačích účetních a objednala u externího spolupracovníka ze společnosti ABRA software, kterému se podařilo data obnovit. Na návrh žalobkyně soud vyžádal jako důkaz od Pražské správy sociálního zabezpečení přehledy o výši pojistného a vyplacených dávkách podávaných v době od 1.1.2009 do října 2011 společností XXX-Xxx, s.r.o., z nichž jednoznačně vyplývá, že osoba, která vytvořila, zpracovala a podepsala všechny přehledy, je paní M. V., bytem xxx, účetní žalobkyně. V tomto druhém řízení u Městského soudu v Praze po provedení listinných důkazů a vyslechnutí zaměstnankyň žalobkyně soud nařídil provedení znaleckého posudku na stanovení ceny za vedení účetnictví v předmětném období a žalobkyně očekávala

stejný postup i v této právní věci. Soud I. stupně, ačkoliv po provedeném dokazování dospěl k názoru, že práce žalobkyní byly vykonány, neumožnil žalobkyni prokázání výši svého nároku znaleckým posudkem a stanovením tak jejich obvyklé ceny. Žalobkyně proto navrhla, aby odvolací soud ve výrocích II. a III. rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Žalovaná společnost rovněž podala odvolání, a to do výroku I. a III. Poukázala na porušení ust. § 205b o.s.ř. ve spojení s § 205 odst. 2 písm.c/, b/, e/ a g/ o.s.ř. Žalovaná uvedla, že se zcela ztotožňuje se závěrem soudu I. stupně, že smlouva o dílo nebyla mezi smluvními stranami uzavřena, a to ani v ústní formě. Na druhou stranu potom soud uzavírá, že bylo prokázáno, že žalobkyně pro žalovanou určité dílo provedla, konkrétně vedení účetnictví, mzdové a personální agendy. Avšak neobdržela za něj žádnou odměnu. Žalovaná poukázala na odůvodnění rozhodnutí soudu I. stupně a na jeho rozpory. Poukázala na to, že soud řádně nerozeznává rozdíl mezi plněním ze smlouvy a plněním z titulu bezdůvodného obohacení. Soud rovněž uvádí v odůvodnění rozhodnutí, že došlo k uzavření smlouvy, avšak smlouva byla uzavřena neplatně (na str. 6 rozsudku, kdy aplikuje právní úpravu promlčení). Dále poukazuje na úvahu soudu I. stupně o povinnosti zaplatit úroky z prodlení, které jsou nepochybně následkem porušení smluvní povinnosti. Ale jestliže soud dovozuje, že mezi účastníky řízení nikdy žádná smlouva o dílo uzavřena nebyla, nemohl tudíž vzniknout ani splatný závazek z této smlouvy, a žalovaná se proto pojmově nemohla ocitnout v prodlení. Není proto z odůvodnění zřejmé, zda soud považuje uplatněný nárok za nárok z titulu smlouvy a nebo za nárok z bezdůvodného obohacení. V druhém případě by bylo potřeba prokázat, od jakého okamžiku bylo bezdůvodné obohacení splatné.

Konečně soud I. stupně rovněž pochybil, kdy neprovedl svědecký výslech Ing. P. V., jehož žalovaná navrhovala, aniž by to potom jakýmkoliv způsobem odůvodnil. Návrh na provedení tohoto důkazu byl vznesen opakovaně. Dále žalovaná vznesla pochybnosti ohledně vyčíslení nároku na bezdůvodné obohacení, protože tento nárok nelze dovozovat z činnosti paní V.. Pokud paní V. vykonávala určité činnosti týkající se především mzdové agendy, pak je nelze považovat za činnosti, které by vykonávala z pozice zaměstnance žalobce. Žalobce tyto činnosti vůbec neevidoval, nevykazoval a žalované nikdy nevyúčtoval. Tuto podstatnou skutečnost soud I. stupně zcela pomíjí a nezabývá se jí. Činnosti paní V. byly spíše pomocného charakteru, u nichž je podstatné uvést, že tyto vykonávala mimo pracovní dobu u žalobce a že tyto nevykonávala na pokyn svého zaměstnavatele jako podřízený zaměstnanec, sama ve své výpovědi potvrdila, že jí práci nezařadil žádný pracovník žalobce, ale naopak se jednalo o nepravděelné drobné a časově nenáročné výpomocné práce pro společnost DxxxE, s.r.o. Jak byla paní V. za výkon této své činnosti pro společnost DxxxE, s.r.o. odměňována, je zcela v tomto sporu bezpředmětné. Bližší poměry potom mezi paní V. a společností DxxxE, s.r.o. měly být právě zjištěny na základě výslechu Ing. P. V..

Dále žalovaná poukázala na to, že prokázala, že služby, na které se odvolávala žalobkyně, poskytovala společnost DxxxE, s.r.o., nikoliv žalobce. Soud nesprávně uvedl hodnotu této činnosti paní V., protože vycházel z odměny, která se stanovuje při zpracování těchto údajů u zaměstnanců, kdežto na straně žalované převažovali převážně zaměstnanci na dohodu o provedení práce, u nichž je třeba použít nižší sazbu. Ale žalovaná zdůraznila, že v tomto případě nebylo ani prokázáno, jaký konkrétní rozsah činnosti pan V. prováděla. V neposlední řadě potom žalovaná namítla i nesprávnost výroku o nákladech řízení, kdy soud vycházel z ust. § 150 o.s.ř., pro jehož aplikaci nebyly v daném případě dány podmínky.

Žalobkyně se ještě k odvolání žalovaného vyjádřila. Znovu zdůraznila, že ve společnosti DxxxE, s.r.o. byl v předmětné době, kdy byly práce vykonávány, a je v současné době jediným společníkem a jednatelem Ing. V. D., xxx xxx, jehož snahou bylo po svém

odvolání žalobkyni poškodit. Společnost DxxxE, s.r.o. nemohla účetní práce pro žalovanou vykonávat, když neměla živnostenské oprávnění k vedení účetnictví. Ostatně ani Ing. D. při svém výslechu nedokázal vysvětlit, jak je možné, že žalobkyně má k dispozici účetnictví žalované. Tehdy uvedl ve své výpovědi, že výstupní doklady z účetnictví XXX-xxx by paní V. mít neměla; „pokud mi někdy pomohla s tím, že odeslala nějaké výkazy na zdravotní pojišťovnu nebo podobně, ale to dělala pro mě.“ Uvedl rovněž, že paní V. měla dohodu s ním, že mu občas vypomohla, poslala jednou, dvakrát nebo třikrát nějaký výkaz na zdravotní pojišťovnu za paní Ch.. Dále tento svědek výslovně popřel, že by paní V. dělala nějakou činnost v rámci svého zaměstnaneckého poměru u žalobce pro žalovanou. V podstatě vše shrnul, že se jednalo o drobné činnosti, které dělala pro něho i po pracovní době. S tím žalobce nesouhlasil; uvedl, že tvrzení tohoto svědka je lživé a v rozporu s prokázanými skutečnostmi. Paní V. neprováděla žádné bagatelní činnosti, ale veškeré práce na vedení účetnictví žalované jako zaměstnankyně žalobce. Žalobkyně uvedla, že tedy soud dospěl ke správnému závěru, že na straně žalované došlo k bezdůvodnému obohacení na úkor žalobkyně, které je žalovaná povinna vydat. Soud potom správně v souladu s judikaturou počátek úročení zákonným úrokem stanovil na den 9.5.2012 v návaznosti na žalobní petit a písemnou výzvu žalobkyně ze dne 26.4.2012, kdy byla žalovaná vyzvána k uhrazení dluhu.

Odvolací soud, který přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které vydání předcházelo, postupem dle ust. §§ 212 a 212a o.s.ř. při odvolacím jednání nařízeném na 29.11.2016 nejenomže účastníky seznámil se svým náhledem na rozhodnutí soudu I. stupně, ale především je vyzval k tomu, aby se tento spor pokusili vyřešit mimosoudně s ohledem na předmět řízení a s ohledem na nutnost doplnění dokazování po zrušení tohoto rozsudku soudu I. stupně, čili další finanční náklady a časové ztráty, kdy s ohledem na předmět sporu nejsou přiměřenými. Dne 23. ledna 2017 potom došlo od právní zástupkyně žalobce sdělení, že k dohodě stran o smírném řešení sporu nedošlo.

Odvolací soud s ohledem na to, že rozsudek soudu I. stupně shledal nejenom nesrozumitelným, nepřehledným, ale také v rozporu s ust. § 157, zejména dost. 2 o.s.ř., rozhodnutí soudu I. stupně zrušil. Odůvodnění tohoto rozhodnutí je nesrozumitelné, není zřejmé, k jakému skutkovému závěru ohledně konkrétních činností žalobkyně, resp. jejích zaměstnanců ve vztahu k žalované soud dospěl a v odůvodnění rozhodnutí nejsou uvedeny důvody, ani není zmínka o tom, že účastníci navrhovali další důkazy - výslech svědka Ing. V. a dále znalecký posudek ohledně ceny provedených činností a důvody, proč je soud I. stupně neprovedl. Rovněž právní hodnocení není srozumitelné, když soud I. stupně dospěl k závěru, že se nejedná o smlouvu o dílo z obecných důvodů, že tato neměla podstatné náležitosti, potom ale dovozuje odpovědnost žalovaného z titulu bezdůvodného obohacení a pro odůvodnění promlčení a výše úroků z prodlení opětovně aplikuje obchodní zákoník. Za těchto okolností odvolacímu soudu nezbylo než napadený rozsudek v celém rozsahu zrušit a vrátit věc soudu I. stupně k dalšímu řízení, ve kterém je nutné, aby provedl účastníky navržené důkazy, tzn. výslech svědka Ing. V. a poté co si vyjasní okruh provedených činností ze strany žalobkyně, ustanoví znalce ke stanovení obvyklé ceny těchto činností v daném roce, kdy byly provedeny. Nicméně ani tento postup odvolacího soud nevylučuje před tím, než začne soud I. stupně znovu ve věci jednat, dohodu účastníků, protože, a odvolací soud to zdůrazňuje, náklady řízení a náklady na znalecký posudek budou nepochybně přesahovat případný výsledek tohoto řízení pro každou ze stran.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení je přípustné podat dovolání dle ust. § 237 o.s.ř.

V Praze dne 20. února 2017

JUDr. Helena Lišková v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
E. A.